

EDELSTAM
FOUNDATION
THE EDELSTAM PRIZE

ጋዜጣዊ መግለጺ

ኤደልስታም ፋውንዴሽን

ስቶክሆልም 19 ሕዳር 2024

ሽልማት ኤደልስታም

አቶ ዳዊት ኢሳቅ ብወግዓዊ ስነ-ስርዓት ሽልማት ኤደልስታም አብ ስቶክሆልም ተቆቢሉ።

ሽልማት ኤደልስታም 2024 ሎሚ ምሽት አብ House of Nobility ብምዕሩግን ክብሪ ዘለዎ ስነ-ስርዓትን አብ ከተማ ስቶክሆልም ሽወደን ተዓዲሉ። ተሸላሚ አቶ ዳዊት ኢሳቅ፣ ኤርትራዊ ሽወደናዊ ጋዜጠኛን አብ ዓለምና ዝነወሐ አብ ትሕቲ ማእሰርቲ ዝርከብ ጋዜጠኛ አብ ሓሳብካ ብነጻነት ናይ ምግለጽ መሰልን ንሰብአውነትን ደው ኢሉ ብዘርእዮ ፍሉይ ትብዓት አፍልጦ ተዋሂብዎ።

ስነ-ስርዓት ምዕዳል ሽልማት ኤደልስታም

እቲ ናይ ሽልማት ምዕዳል ስነ-ስርዓት ነቲ ዳዊት ኢሳቅ ን23 ዓመታት ብዘይ ፍርዲ ዝተሓየሮ ኩነታት አቓልቦ ክረክብ ገይሩ። ናይ ኤደልስታም ሽልማት ደያኑ ፕረዚደንት ዝኾነት ካሮሊን ኤደልስታም ምክንያታውነት ናይ ደያኑ ብምቕራብ፣ ናይ አቶ ዳዊት ሓይልን፣ ተሳትፎ አብ ልዕሊ ምርግጋጽ መሰል ሓሳብካ ምግለጽን ከምኡ'ውን አብ ልዕሊ ሰብአዊ መሰላትን ደሞክራሲን ዝነበሮ አረኣጺያ አንጻባሪቻ።

አቶ ዳዊት ኢሳቅ ክሳብ ሕጂ አብ ማእሰርቲ ስለዘሎን አብ'ቲ መድረኽ ክርከብ ስለዘይከኣለን፣ አብ ክንዱኡ ኮይና ነቲ ሽልማት ዝተቐበለት ውላዱ ቤተሊሄም ኢሳቅ እያ። ንሳ ሓደ ምስክር ወረቐትን ብሄንሪ ዩንገር ዝተባህለ ሽወደናዊ ስነጥበባዊ ዝተዳለወ ናይ ስነ ጥበብ ስራሕን አብ ክንዲ ዳዊት ኮይና ተቆቢላ። ካሎኣት አባላት ቤተሰብ ዳዊት አብ ዝተረኸብዎ ኽኣ ብኣዝዩ ልብኽ ዝትንክፍ ቃላት ብዛዕባ ሂወት አቡኣ ቅድሚ

ማእሰርቱ፣ ስርሐን ዝነበሮ ትብዓትን መደረ ኣስሚዓ። እዚ ንኹሎም'ቶም ብተመሳሳሊ ኩነታት ዝሓልፉ ዘለዉ ኣብ መላእ ዓለም ኣብ ማእሰርቲ ዝርከቡ ጋዜጠኛታት'ውን ዝትንክፍ ነይሩ።

ብጀን ኤሪክ ኤለብይስ ካማርኮር ዝተመርሐ ሙዚቃዊ ጉጅለ፣ እቲ ናይ ሽልማት ስነ-ስርዓት ድሙቕ ክኸውን ተራ ነይሮዎ።

እቲ ስነ-ስርዓት ብሽወደናዊት ጋዜጠኛ ኡልሪክ ኒልሶን እዩ ዝምራሕ ነይሩ። ካብ'ቶም ድምጽም ዘስምዑ ሓንቲ፣ ኤርትራዊት ገጣሚት፣ ጸሓፊት ጋዜጠኛን ይርገአለም ፍስሃ እያ። ንሳ ንሽዱሽተ ዓመታት ብዘይ ፍርዲ ኣብ ትሕቲ ማእሰርቲ ዝነበረት ኮይና፣ ነቲ ኣብ ኤርትራ ዘሕለፈቶ ናይ ማእሰርቲ ተመክሮ ንተሳተፍቲ ኣካፊላ። ምክትል ፕረዚደንት ሽልማት ኤደልስታም ሊሶ በርግ ንቕጥዕታት እቲ ሽልማት ገሊጸ።

ደቂ ደቂ ደቂ ንኣምባሳደር ሃራልድ ኤደልስታም ኣብ እዋን ካልኣይ ኩናት ዓለም፣ ኖርዋይ ብስርዓት ናዚ ተታሒዛትሉ ዝነበረት ግዜን ቅድምን ድሕርን ዕልዋ መንግስቲ ቺላ ኣብ 1973 ዝዓመሞም ስርሓት ዘኪሮም። ኤደልስታም ንሂወት ልዕሊ ሓደ ሽሕ ሰባት ኣድሒኑ።

ብማንዛ ዝተሳተፉ ካሎኦት ኣጋይሽ፣ ብኣህጉራዊ ደረጃ ዝፍለጡ ክኢላታት፣ ንኣብነት ፈራዲት ሺሪን ኢባዲ - ኣባል ደያኑ ሽልማት ኤደልስታምን ተሸላሚት ሽልማት ኖበል 2003 ዝነበረትን፣ ዶክተር ፊሊፕ ሳንድስ ጠበቓ ሰብኣዊ መሰላትን ክኢላ ኣህጉራዊ መሰላትን፣ ኣቶ ቲልባውት ብሩቲን ዳይረክተር ጋዜጠኛታት ብዘይ-ዶብ፣ ዶክተር ሙሐመድ ዓብደሰላም ባቢከር ፍሉይ ሉኡሽ ሕቡራት ሃገራት ኣብ ጉዳይ ኣተሓሕዝ ሰብኣዊ መሰላት ኤርትራን ኣቶ ቡርሃን ሶንመዝ ፕረዚደንት ፔን ኤርትራን ነይሮም።

ምውላዕ ሽምዓ

19 ሕዳር ፍሉይ ትርጉም ዘለዋ ዕለት'ያ። ምክንያቱ ዳዊት ኢሳቕ ቅድሚ 19 ዓመታት ልክዕ በዛ ዕለት ድሕሪ ናይ ኣርባዕተ መሪር ናይ ማእሰርቲ ዓመታት ካብ ትጽቢት ወጻኢ ካብ ዝነበሮ ማእሰርቲ ተፈቲሑ ነይሩ። ሕክምናዊ ሓገዝ እናደለዩ እንከሎ ድሕሪ ክልተ መዓልታት ግን እንደገና ተኣሲሩ። ካብ'ኡ ንደሓር ከኣ ንበይኑ ተነጺሉ ኣብ ማሕዩር ይርከብ።

ኩሎም ተሳተፍቲ ኣብ'ቲ ናይ ሽምዓ ምውላዕ ስነ-ስርዓት ተሳቲፎም። ኣብ'ቲ ኣብ ማእከል ከተማ ስቶክሆልም ዝርከብ ጀርዲን ህንጻ House of Nobility ከኣ ሽምዓ ወሊዖም። ተሳተፍቲ ሽምዓ ክውልዑ እንከለዉ ገጸም ናብ ህንጻ ባይቶ ሽወደንን ህንጻ ቤት ምክሪ ሽወደንን ይጥምቱ ነይሮም። ናይ'ዚ መልእኽቲ ኣቶ ዳዊት ኢሳቕ ብቑድበት ንክፍታሕ ጠለብ ይቐርብ ከምዘሎ ንምምልካት እዩ።

ኣጋዚ ማሕበረሰብ

ኣብ'ቲ ናይ ሽልማት ስነ-ስርዓት ኣያሎ ወከልቲ ሃገራውን ኣህጉራውን ማሕበረሰብ ዓለም ከምኡ'ውን ወከልቲ ሲቪካውያን ማሕበራት ተሳቲፎም። ብዘይካ'ዚ ወከልቲ ኣብ ሽወደን ዝርከቡ ዲፕሎማሳኛታት፣ ኣብ ሰብኣዊ መሰላትን ብነጻነት ሓሳብካ ናይ ምግለጽ መሰልን ዝሰርሑ መራሕቲ ሃገራውያንን ኣህጉራውያንን ዘይመንግስታውያን ትካላት፣ ወከልቲ መንግስቲ ሽወደን፣ ተጣብቑቲ ሰብኣዊ መሰላት፣ ንተቓለስቲ ወይ ኣክትቪቲስ ዝሕለፍ፣ መቐርብ ካሎኦት ሽወደናውያን ናይ ፖለቲካ እሱራት፣ ቅድሚ ሕጂ ብዘይሕጊ ተኣሲሮም ዝነበሩ እሱራት፣ ኣባላት ቦርድ ኤደልስታም ፋውንዴሽን፣ ወከልቲ ጉጅለ ጋዜጠኛታት ምስ ካሎኦት መሳርሕትን ኣዕሩኽን ኤደልስታም ፋውንዴሽን ብሓባር ኣብ'ቲ ዕለት ተረኺቦም ነይሮም።

ሽልማት ኤደልስታም

ሽልማት ኤደልስታም ብስም ሽወደናዊ ዲፕሎማሲኛን አምባሳደርን ሃራልድ ኤደልስታም (1913-1989) ይጽዋዕን ንዝኸሩ ይዕደልን። ሃራልድ ኤደልስታም ፣ ብሞያዊ ብቕዓቱን ብጅግንነቱን ኣብ ቃልሲ ንሰብአዊ መሰላት ብዘለዎ ሰብአዊ ትብዓትን ንነብሱ ብግብረ ዘላለዩ ዲፕሎማሲኛ'ዩ። ተዘካሪ ተግባራቱ ህይወት ልዕሊ ሓደ ሽሕ ሰባት ኣብ ምድሓን ኣበርክቶ ገይሩ።

ተዓዋቲ ሽልማት ኤደልስታም ብውልቀ ሰብ ደረጃ፣ ወይ ኣብ መንግስቲ፣ ሃገራዊ ወይ ኣህጉራዊ ትካል ዘገልገል ክኸውን ይኽእል። ተዓዋቲ ፣ ብመሰረት ኣህጉራዊ ሕጊ ፣ ኣብ መሰል ሰብአዊ መሰላት ዝተጣሕሰለን ሃገራት፣ ከም ናይ አምባሳደር ሃራልድ ኤደልስታም ተመሳሳሊ ተራ ዝተጻወተ ክኸውን ኣለዎ። ኣብ ምትንታንን ኣተሓሕዝን ዝተሓላለኹ ኩነታትን ፣ መንገድታት ኣብ ምርካብ ፣ ብሉጽ ዓቕሚ ዘለዎምን ፣ ንሰብአዊ መሰላት ንምክልኻል ዘይቅድመኩነታውያንን ፈጠራውያንን ዝኾኑ ክኾኑ ኣለዎም ። እቲ ሕጹይ፡ ኣብ ዝተሓላለኹ ኩነታት ኣብ ሓደጋ ንዝርከቡ ኣብ ምሕጋዝን ብቐጥታ ሂወት ኣብ ምድሓንን ወሳኒ ተራ ዝተጻወተ ክኸውን ኣለዎ።

ሰባት ወይ ብቐጥታ ህይወት ደቂ ሰባት ምድሓን። ሲቪካዊ ትብዓት ኣብ ምምራጽ ናይ ዕዉት ሕጹይ መሰረታዊ መለክዒ እዩ።

ኣባላት ዳያኑ

ኣህጉራውያን ጉጅለ ዳያኑ ሽልማት ኤደልስታም ብወ/ሮ **ካሮሊን ኤደልስታም**፡ ሃራልድ ኤደልስታም'ስ ዝምራሕ እዩ። ጓል ጓሉ ንሃራልድ ኤደልስታም ሓባራዊት መስረቲት ፋውንዴሽን ኤደልስታምን እያ። ካልኣት ኣባላት ድማ ተዓዋቲት ሽልማት ሰላም 2003 ንኤስያ እትውክል ዳኛ **ሽሪን ኤባዲ** ። ንኣፍሪቃ ትውክል ዶክተር **ፋቱ ቤንሱዳ**፡ ዋና ዓቃቢ ሕጊ ኣህጉራዊ ቤት ፍርዲ ገበን ነበር ። አምባሳደር **ኣይሊን ዶናሆይ**፡ ፈጻሚት ዳይሬክተር ግሎባል ዲጂታል ፖሊሲ ኢንኪቤተር ኣብ ስታንፎርድ ዩኒቨርስቲ ማእከል ዲሞክራሲ፣ ልምዓትን ልዕልና ሕግን ፣ ከምኡውን ኣብ ባይቶ ሰብአዊ መሰላት ሕቡራት ሃገራት አምባሳደር ኣሜሪካ ነበር ንሰሜን ኣሜሪካ ይውክል። ፕሮፌሰር **ፊሊፕ ኣልስቶን**፡ ፍሉይ ጸብጻቢ ጽንኩር ድኽነትን ሰብአዊ መሰላትን ሕቡራት ሃገራት ነበር፡ ንኦሽንያ ዝውክል እዩ። ላቲን ኣሜሪካ ብዳኛ **ፓትሪኽ ሊናረስ ፕሪቶ**፡ ነበር ፕረዚደንት ፍሉይ ስልጣን ሰላም (JEP)። ኤውሮጳ ብኣብ ማእከላይ ቤት ፍርዲ ገበን ስጳኛ ዘገልገል ዳኛ ነበር **ባልታሳር ጋርዞን**፡ ዝፍለጥ ኮይኑ፣ ንካብ ቺሊን ካልኣት ሃገራትን ዝመጹ ኣሽሓት ግዳያት ኣደዳ ሞትን ስቅያትን ዝገበረ ውልቀ መላኺ ቺሊ ጀነራል ኣውጉስቶ ፒኖቸት ብምኽሰስ ዝፍለጡ'ዮም።

ንተወሳኺ ሓበሬታ ብኽብረትኩም ነዞም ዝስዕቡ ተወከሱ፤

ካሮሊን ኤደልስታም ፕረዚደንት ፋውንዴሽን ኤደልስታም

ቴሌፎን፡ +46 (0)706 98 72 23፡ ኢ-ሙይል፡ caroline.edelstam@edelstam.org

Website: www.edelstamprize.org / www.edelstam.org

ተወሳኺ ሓበሬታ ብዛዕባ ሰሚናር፡ ሕዳር 20 th ሰዓት 1 P.M. ብዛዕባ ላውሬት'ስ ምዝታይ

በጃኹም ኣብ'ቲ ጥብቆ ረኣዩ ።